

Vattenbruk 2017

Aquaculture in Sweden in 2017

I korta drag

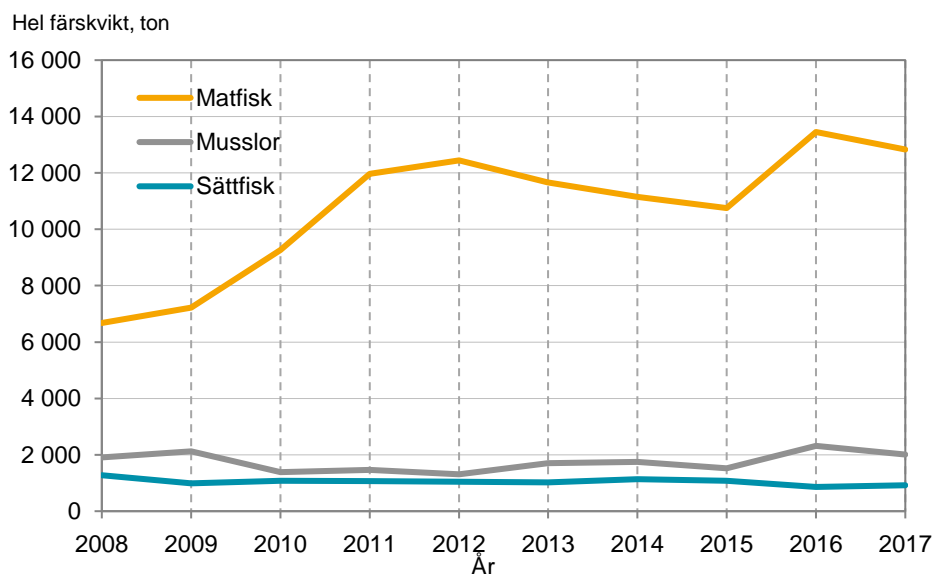
Ökat försäljningsvärde för både matfisk och sättfisk

Produktionen inom svenskt vattenbruk år 2017 skattas till 12 800 ton *matfisk* i beräknad hel färskvikt. Den odlade fisken bestod till 88 procent av regnbåge. Annan produktion bestod av 1 300 ton röding, 100 ton ål och 60 ton övrig matfisk, i beräknad hel färskvikt. Produktionen av musslor skattas till 2 000 ton, angivet i hel färskvikt.

Det sammanlagda värdet av all produktion av matfisk för konsumtion ökade till 520 miljoner kronor under 2017. Motsvarande värde för år 2016 var 490 miljoner kronor.

Produktionen av *sättfisk* skattas till 900 ton. Även här är regnbåge den dominerande arten. Värdet av produktion för utsättning beräknas till 80 miljoner kronor, en ökning jämfört med 2016 då värdet skattades till 70 miljoner kronor.

Figur A. Produktion inom svenskt vattenbruk 2008–2017

Håkan Tegenrot, 010 – 479 60 83
hakan.tegenrot@scb.se

Statistiken har producerats av Statens Jordbruksverket, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-4196 Serie JO – Jordbruk, skogsbruk och fiske. Utkom den 23 augusti 2018.

Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.

Utgivare av Statistiska meddelanden är Joakim Stymne, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	3
Antal odlingar	3
Produktion	5
Produktion för konsumtion	6
Produktion inom havsbruket	7
Produktion i sötvatten	7
Produktion för utsättning	8
Försäljningsvärden	9
Försäljning för konsumtion	9
Försäljning för utsättning	10
Odlingsanläggningar	11
Sysselsättning	12
Utsättning av lax- och havsöringsungar	13
Tabeller	14
Teckenförklaring	14
1. Antal laxungar utsatta i älvar och kustområden, 2013–2017, tusental	14
2. Antal havsöringsungar utsatta i älvar och kustområden, 2013–2017, tusental	15
Fakta om statistiken	16
Detta omfattar statistiken	16
Definitioner och förklaringar	16
Så görs statistiken	17
Statistikens tillförlitlighet	17
Bra att veta	17
Annan statistik	17
Elektronisk publicering	17
In English	18
Summary	18
List of tables	18
List of terms	18

Statistiken med kommentarer

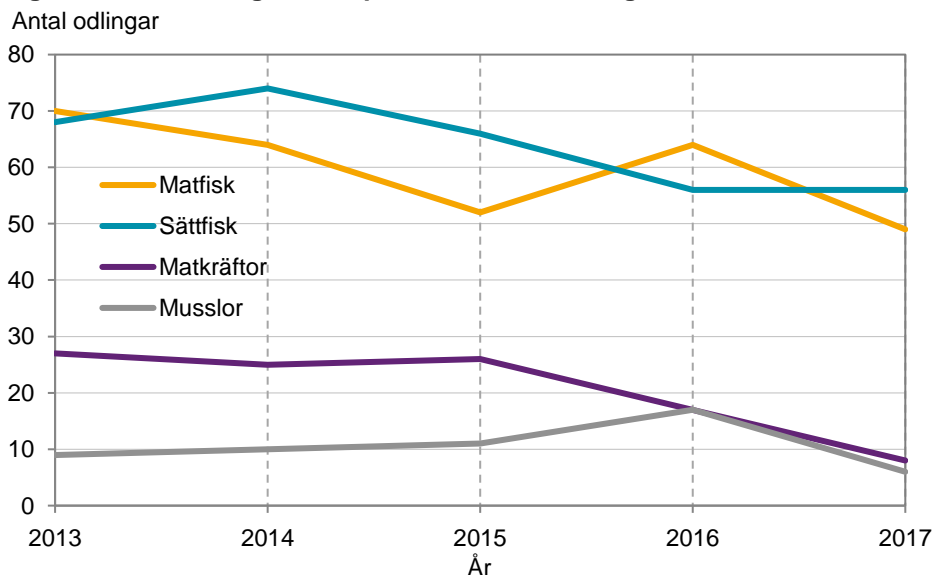
Undersökningen om vattenbruk vänder sig till samtliga odlingar som beviljats tillstånd att bedriva odling av fisk, kräftor, musslor m.m. Uppgifterna samlas in med hjälp av ett webbaserat frågeformulär där odlaren fyller i uppgifter om bland annat driftsinriktning, odlad art, produktionsvolym och försäljningsvärde.

Antal odlingar

Tablå 1. Antal odlingar efter produktionsinriktning per län 2017

Län	Matfisk	Sättfisk	Matkräftor	Sättkräftor	Musslor	Ostron
Stockholm	2	2	-	-	-	-
Uppsala	-	1	-	-	-	-
Södermanland	-	-	-	-	-	-
Östergötland	1	1	-	-	1	-
Jönköping	2	4	1	1	-	-
Kronoberg	2	2	-	1	-	-
Kalmar	1	2	2	-	-	-
Gotland	-	-	-	-	-	-
Blekinge	1	4	1	-	-	-
Skåne	4	4	2	-	-	-
Halland	1	3	-	-	-	-
Västra Götaland	6	5	1	1	5	3
Värmland	5	3	1	-	-	-
Örebro	-	4	-	-	-	-
Västmanland	-	-	-	-	-	-
Dalarna	2	4	-	-	-	-
Gävleborg	2	4	-	-	-	-
Västernorrland	4	3	-	-	-	-
Jämtland	6	3	-	-	-	-
Västerbotten	5	4	-	-	-	-
Norrbotten	5	3	-	-	-	-
Hela riket	49	56	8	3	6	3

Figur B. Antal odlingar efter produktionsinriktning 2013–2017

Antalet odlingar efter odlad art för konsumtion respektive för utsättning visas i tablå 2 respektive tablå 3. Streck (-) anger värde noll, prickar (..) att uppgift inte kan anges, se vidare förklaring på sida 14. Odlingar med kombinationsverksamhet kan ingå i båda tablåerna.

Tablå 2. Antal odlingar av matfisk, matkräftor och blötdjur 2008–2017

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Regnbåge	73	77	80	70	68	66	59	48	55	41
Lax	1	-	-	-	-	1	2	2	1	1
Ål	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Röding	17	14	15	12	10	12	8	10	9	7
Öring	7	4	3	3	3	1	3	3	2	2
Kräftor	..	40	30	25	26	27	25	26	17	8
Musslor	17	17	12	14	13	9	10	12	17	6
Ostron	1	1	-	1	1	1	1	3	2	3

Anm.: Kräftodlingar publicerades inte år 2008.

Tablå 3. Antal odlingar av sättfisk och sättkräftor 2008–2017

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Regnbåge	60	52	55	55	52	49	51	43	35	32
Lax	8	5	8	6	5	5	7	5	7	10
Ål	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
Röding	23	20	20	23	20	17	17	18	14	13
Öring	48	45	47	45	38	34	41	39	30	33
Övrig sättfisk	13	9	13	12	10	11	11	7	7	6
Kräftor	..	9	8	8	6	5	5	5	5	3

Anm.: Kräftodlingar publicerades inte år 2008.

Cirka 250 anläggningar bedrev under 2017 något slag av odling, hade för avsikt att göra detta i en nära framtid eller var tillfälligt vilande. Bland odlingar som rapporterat pågående verksamhet finns även ett antal där fisk enbart hållits kvar i odling, överförts till annan odling eller förts över till produktionsåret 2018. Sådana odlingar ingår inte i någon av tablåerna.

Produktion

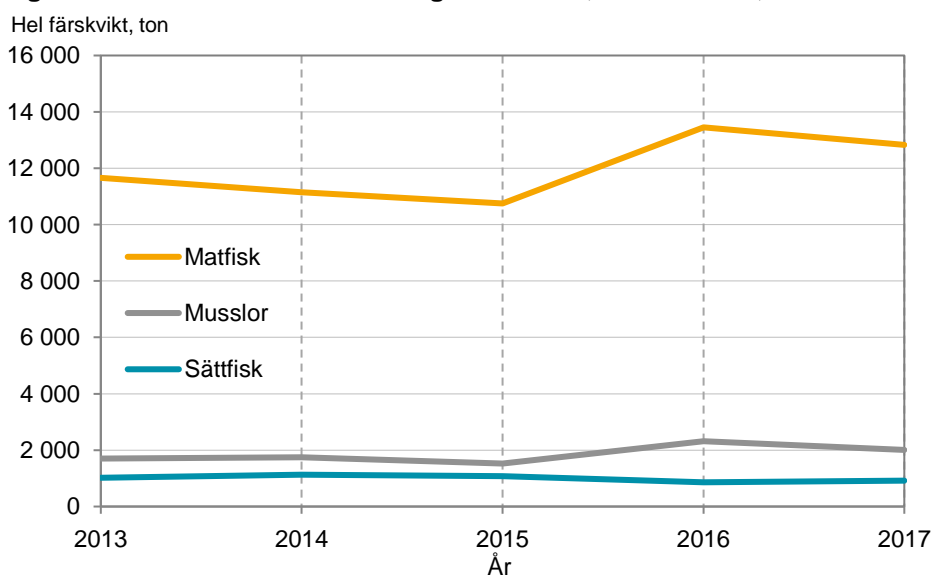
Genom frågeformuläret samlades uppgifter in om produktionen av matfisk, matkräftor och blötdjur, dvs. slutprodukter avsedda för konsumtion. Även uppgifter om produktion för annat ändamål än konsumtion, så kallad sättfisk-/sättkräftverksamhet insamlades.

Tablå 4. Produktion efter inriktning per län 2017, hel färskvikt, ton

Län	Matfisk	Sättfisk	Matkräftor	Sättkräftor	Musslor	Ostron
Stockholm	..	..	-	-	-	-
Uppsala	-	..	-	-	-	-
Södermanland	-	-	-	-	-	-
Östergötland	..	-	-	-	..	-
Jönköping	..	34	..	..	-	-
Kronoberg	..	..	-	..	-	-
Kalmar	..	..	..	-	-	-
Gotland	-	-	-	-	-	-
Blekinge	..	35	..	-	-	-
Skåne	148	14	..	-	-	-
Halland	..	51	-	-	-	-
Västra Götaland	914	231	..	..	..	..
Värmland	2 417	68	..	-	-	-
Örebro	-	121	-	-	-	-
Västmanland	-	-	-	-	-	-
Dalarna	..	87	-	-	-	-
Gävleborg	..	76	-	-	-	-
Västernorrland	2 503	53	-	-	-	-
Jämtland	3 403	27	-	-	-	-
Västerbotten	1 903	24	-	-	-	-
Norrbottn	236	37	-	-	-	-
Hela riket	12 834	924	1	1	2 014	..

Anm.: För att inte röja uppgifter om enskilda odlare kan inte alla uppgifter redovisas.

Figur C. Produktion efter inriktning 2013–2017, hel färskvikt, ton

Produktion för konsumtion

Den totala produktionen av matfisk uppgick år 2017 till 10 881 ton i slaktad vikt, vilket motsvarar 12 834 ton i beräknad hel färskvikt. Det är en minskning med 617 ton i hel färskvikt jämfört med 2016 års matfiskproduktion. Det är de mindre odlingarna som successivt upphör, vilket påverkar produktionen.

Den vanligaste arten för odling till matfisk är regnbåge. Slakten av matfisk avsåg till 88 procent regnbåge, eller 9 628 ton, vilket omräknat till hel färskvikt motsvarar 11 361 ton. Det är i stort oförändrat jämfört med föregående år.

Rödingproduktionen 2017 uppgick till 1 110 ton i slaktad vikt, vilket motsvarar 1 310 ton i hel färskvikt. Det är en minskning jämfört med 2016.

Produktionen av övrig matfisk har ökat och uppgick 2017 till 49 ton slaktad vikt, vilket motsvarar 57 ton i hel färskvikt. I produktionen av övrig matfisk ingår, förutom lax och öring, arter som tilapia och abborre.

Musselproduktionen 2017 uppgick till 2 014 ton, jämfört med 2 317 ton år 2016.

Tablå 5. Produktion av matfisk, musslor och matkräftor 2008–2017, hel färskvikt, ton

År	Regnbåge	Röding	Ål	Övrig matfisk	Summa matfisk	Musslor	Kräftor
2008	5 789	692	172	23	6 676	1 911	..
2009	6 413	..	..	..	7 225	2 125	2
2010	7 859	1 307	..	..	9 260	1 382	1
2011	10 745	1 128	90	7	11 970	1 470	1
2012	10 499	1 849	93	6	12 447	1 308	1
2013	9 757	1 808	92	6	11 663	1 702	1
2014	9 436	1 644	64	8	11 152	1 746	1
2015	8 968	1 675	104	5	10 752	1 525	1
2016	11 547	1 760	117	28	13 451	2 317	1
2017	11 361	1 310	105	57	12 834	2 014	1

Anm.: Kräftproduktion publicerades inte år 2008.

För att inte röja uppgifter om enskilda odlare kan inte alla uppgifter redovisas.

Tablå 6 visar regnbågsproduktionen efter odlingsstorlek. Den största gruppens andel av den totala produktionen utgör 96 procent, vilket är en ökning jämfört med 2016.

Tablå 6. Produktion av regnbåge till konsumtion efter odlings storlek 2017, hel färskvikt, ton

Odlings storlek	Antal odlingar	Produktion, ton hel färskvikt
100,0 ton och däröver	14	10 883
50,0–99,9 ton	3	177
10,0–49,9 ton	10	263
0,5–9,9 ton	10	37
under 0,5 ton	4	1
Summa	41	11 361

Produktion inom havsbruket

I frågeformuläret efterfrågas om odlingen sker i salt- eller sötvatten. Cirka 25 procent av regnbågsproduktionen och hela musselskörden kom år 2017 från kustbaserade odlingar vid havet. Denna odlingsform, dvs. vattenbruk bedrivet i kust- och skärgårdsområden i havsvatten, brukar kallas "havsbruk". I tablå 7 och 8 sammanfattas matfiskproduktion m.m. från havsbruket. I tablå 9 redovisas matfiskproduktion i sötvatten.

Tablå 7. Produktion i havsbruk 2008–2017, hel färskvikt, ton efter odlad art

Art	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Regnbåge	1 981	2 431	2 283	3 255	3 051	3 116	2 485	1 919	2 424	2 856
Röding	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Övrig matfisk	-	-	..	..	7	6	..	..	-	-
Musslor	1 911	2 125	1 382	1 470	1 308	1 702	1 746	1 525	2 317	2 014
Ostron	-	..	..	-	..	..	..	..	..	..

Anm.: För att inte röja uppgifter om enskilda odlare kan inte alla uppgifter redovisas.

Tablå 8. Produktion av regnbåge i havsbruk efter kuststräcka 2017, hel färskvikt, ton

Kuststräcka	Antal odlingar	Produktion, ton hel färskvikt
Norra ostkusten	8	2 740
Övriga kuststräckor	6	116
Summa	14	2 856

Anm.: Norra ostkusten: Gävleborgs, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län. Övriga kuststräckor: Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Kalmar, Blekinge, Skåne, Hallands och Västra Götalands län.

Produktion i sötvatten

Cirka 75 procent av regnbågsproduktionen år 2017 skedde i sötvatten. All produktion av röding, ål och övrig matfisk kom också från sådana odlingar.

Tablå 9. Produktion i sötvatten 2008–2017, hel färskvikt, ton

Art	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Regnbåge	3 808	3 982	5 576	7 490	7 448	6 641	6 951	7 048	9 123	8 504
Röding	692	672	1 307	1 128	1 849	1 808	1 644	1 675	1 760	1 310
Ål	172	..	..	..	93	92	64	104	117	105
Övrig matfisk	23	..	..	..	..	..	8	5	28	57

Anm.: För att inte röja uppgifter om enskilda odlare kan inte alla uppgifter redovisas.

Produktion för utsättning

Den totala produktionen av sättfisk år 2017 uppgick till 924 ton i hel färskvikt, vilket är en ökning jämfört med 2016. Fisk som hållits kvar i odling, eller överförs till annan odling, dvs. förts över till produktionsåret 2018, ingår inte.

Den vanligaste arten för odling till sättfisk är regnbåge. Sättfiskproduktionen år 2017 avsåg till 61 procent regnbåge, med en skattad hel färskvikt om 565 ton.

Öring är den näst vanligaste sättfisken med 234 ton eller 25 procent av sättfiskproduktionen år 2017. Därefter följer röding med 65 ton.

I gruppen ”Övriga” ingår bland annat harr, gös och karp. Eftersom antalet odlare av dessa fiskarter är litet måste produktionen redovisas sammanslaget.

Tablå 10. Produktion av sättfisk och sättkräftor efter odlad art 2008–2017, hel färskvikt, ton

År	Regnbåge	Lax	Öring	Ål	Röding	Övriga	Summa sättfisk	Kräftor
2008	860	..	221	..	134	..	1 276	..
2009	651	..	212	..	113	..	993	1
2010	617	38	221	2	142	57	1 077	1
2011	666	52	237	2	88	19	1 064	1
2012	657	45	246	2	81	15	1 046	1
2013	679	35	202	1	86	13	1 016	0
2014	743	52	219	2	99	15	1 130	0
2015	688	24	215	3	132	8	1 073	0
2016	591	38	170	2	51	8	860	1
2017	565	55	234	2	65	3	924	0

Anm.: Kräftproduktion publicerades inte år 2008.

För att inte röja uppgifter om enskilda odlare kan inte alla uppgifter redovisas.

Försäljningsvärden

För båda verksamhetsinriktningarna (produktion för konsumtion respektive ut-sättning) efterfrågades försäljningsvärden, exklusive moms. Uppgifter om försäljningsvärdet av produktionen lämnades av de flesta odlare, dock inte av alla. Totala produktionsvärden för vissa odlingar har därför imputerats artvis: kvantitetsuppgifter har multiplicerats med genomsnittligt försäljningsvärde per ton utifrån faktiskt redovisade uppgifter.

Försäljning för konsumtion

Det framräknade totalvärdet av produktionen för konsumtion uppgick år 2017 till 521 miljoner kronor, en ökning med 34 miljoner kronor jämfört med saluvärdet för år 2016. Med 426 miljoner kronor svarar regnbåge för 82 procent av försäljningsvärdet vid produktionen av matfisk, matkräftor och blötdjur.

Tablå 11. Matfisk-, matkräft- och blötdjursproduktionens saluvärde 2008–2017, miljoner kronor, löpande priser

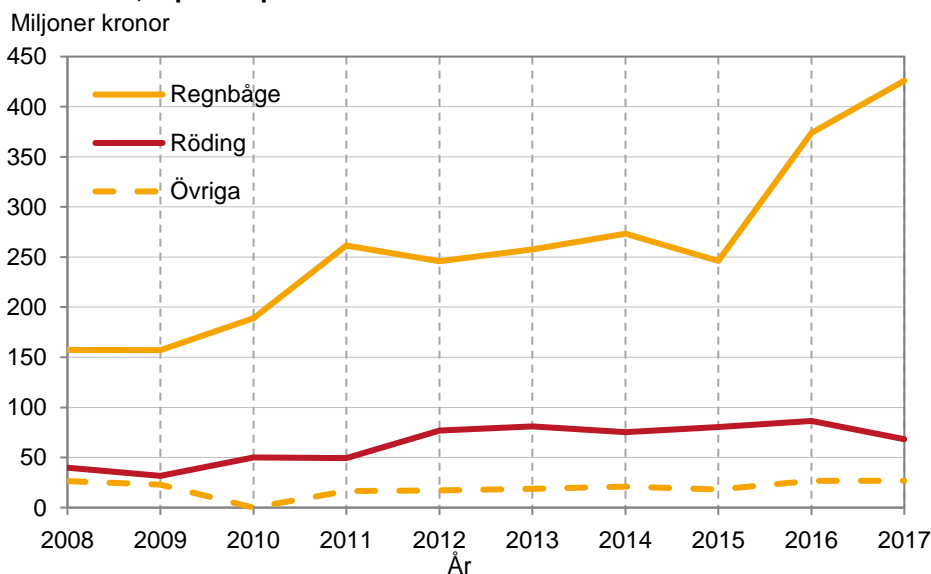
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Regnbåge	157,3	157,1	188,9	261,6	245,7	257,7	273,7	246,0	373,8	425,9
Röding	39,8	31,7	50,1	49,3	77,0	80,9	75,2	80,5	86,5	68,3
Ål	13,2	11,3	..	7,5	8,0	6,9	4,5	7,7	10,9	9,8
Övriga	13,2	11,5	..	9,1	9,3	11,9	16,4	10,4	15,8	17,0
Summa	223,5	211,6	253,7	327,5	340,0	357,4	369,8	344,6	487,0	521,0

Anm.: Övriga inkluderar matkräftor och blötdjur, samt övrig matfisk.

Saluvärden för kräftor ingår inte år 2008.

För att inte röja uppgifter om enskilda odlare kan inte alla uppgifter redovisas.

Figur D. Matfisk-, matkräft- och blötdjursproduktionens saluvärde 2008–2017, löpande priser

Anm.: Övriga inkluderar här ål, matkräftor och blötdjur, samt övrig matfisk.

Saluvärden för kräftor ingår inte år 2008.

För att inte röja uppgifter om enskilda odlare kan inte alla uppgifter redovisas.

Försäljning för utsättning

Det framräknade försäljningsvärdet av sättfisk- och sättkräftproduktionen uppgick 2017 till 84 miljoner kronor, en ökning med 16 miljoner jämfört med år 2016. Fisk som hållits kvar i odling eller överförts till annan odling, dvs. förts över till produktionsåret 2018, ingår inte.

Tablå 12. Sättfisk- och sättkräftproduktionens saluvärde 2008–2017, miljoner kronor, löpande priser

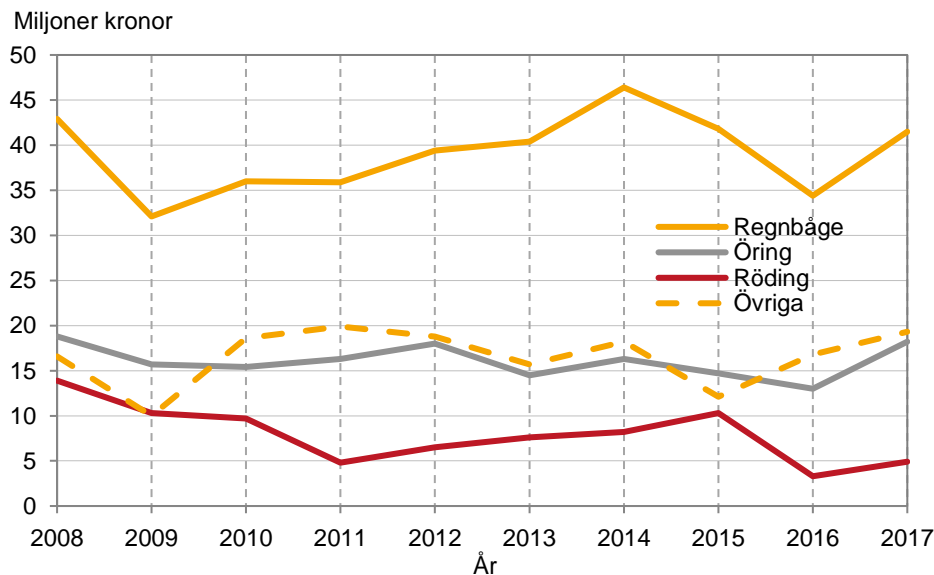
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Regnbåge	42,9	32,1	36,0	35,9	39,4	40,4	46,4	41,8	34,4	41,5
Lax	6,4	1,6	2,4	3,3	3,2	1,9	5,2	0,9	3,8	8,0
Öring	18,8	15,7	15,4	16,3	18,0	14,5	16,3	14,7	13,0	18,2
Röding	13,9	10,3	9,7	4,8	6,5	7,6	8,2	10,3	3,3	4,9
Ål	6,5	5,0	8,5	9,8	9,5	10,3	9,3	7,7	10,3	9,3
Flodkräfta	..	0,8	0,6	0,6	0,3	0,4	0,2	0,2	0,3	0,2
Signal- kräfta	..	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga	3,7	2,7	7,1	6,2	5,7	3,1	3,5	3,3	2,2	1,7
Summa	92,2	68,1	79,7	76,9	82,7	78,2	89,1	78,9	67,5	83,9

Anm.: Övriga inkluderar övrig matfisk.

Saluvärden för kräftor ingår inte år 2008.

För att inte röja uppgifter om enskilda odlare kan inte alla uppgifter redovisas.

Figur E. Sättfisk- och sättkräftproduktionens saluvärde 2008–2017, miljoner kronor, löpande priser

Anm.: Övriga inkluderar här lax, ål, flodkräfta, signalkräfta, samt övrig matfisk.

Saluvärden för kräftor ingår inte år 2008.

Odlingsanläggningar

Den vanligaste formen för produktion av matfisk etc. är så kallad flytande odling, vilken avser odling i kassar. Denna odlingsform används både i insjöar och i kustvatten. Genomsnittstorleken per kasse i matfiskodlingar är cirka 2 000 kubikmeter. Andra anläggningsformer, som används främst vid sättfiskproduktion, är odling i dammar och i bassänger.

Tablå 13. Kassor och andra anläggningar för odling av matfisk 2008–2017

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kassar										
antal	643	650	662	655	637	620	610	582	645	418
volym, 1 000 m ³	525	610	617	741	846	858	838	744	941	827
Dammar										
antal	53	55	78	56	61	58	38	35	31	7
volym, 1 000 m ³	123	135	130	123	116	155	95	136	132	25
Bassänger m.m.										
antal	278	146	122	132	118	135	114	112	112	162
volym, 1 000 m ³	3	1	1	2	1	3	3	3	3	3
Recirkulerande										
antal	84	11	11	13	2	2	8	8	19	17
volym, 1 000 m ³	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0

I tablå 13 redovisas matfiskproducenternas odlingsanläggningar för åren 2008 till 2017. Tablå 14 visar anläggningar för sättfiskproduktion under samma tidsperiod. Kombinerade mat- och sättfiskproduktionsanläggningar kan ingå i båda tabellerna beroende på odlarens redovisning i undersökningsblanketten. Antalet dammar har reducerats i och med nedläggning av många mindre anläggningar.

Tablå 14. Kassor och andra anläggningar för odling av sättfisk 2008–2017

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kassar										
antal	336	294	295	246	250	308	289	240	231	181
volym, 1 000 m ³	50	38	45	39	42	72	78	53	157	17
Dammar										
antal	328	330	302	300	249	187	220	206	188	131
volym, 1 000 m ³	2 158	2 362	2 525	2 388	2 107	1 889	1 903	1 551	1 530	551
Bassänger m.m.										
antal	2 035	2 069	2 134	1 999	1 796	1 586	1 784	1 628	1 440	1 505
volym, 1 000 m ³	21	23	25	26	22	20	20	21	19	25
Recirkulerande										
antal	115	115	115	55	55	29	94	32	28	65
volym, 1 000 m ³	1	1	1	1	1	2	2	2	8	4

I tablå 15 visas utnyttjade odlingsband och vattenarealer inom musselodlingen. I tablå 16 redovisas dammanläggningar för de odlare som producerar kräftor för konsumtion.

Tablå 15. Odlingsband och vattenareal för musselodlingar 2008–2017

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Odlingsband										
1 000 m	1 332	1 574	750	748	795	605	590	807	750	1 647
vattenareal, 1 000 m ²	1 269	1 610	336	256	340	372	211	307	302	556

Tablå 16. Dammar för odling av matkräftor 2008–2017

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Dammar										
antal	..	273	204	194	204	204	201	199	167	39
voly, m, 1 000 m ³	..	496	394	309	366	444	350	361	274	161

Anm.: Uppgifter redovisades inte år 2008.

Sysselsättning

Den totala arbetsinsatsen inom vattenbruket år 2017 beräknas till 481 000 timmar, 309 000 timmar för konsumtionsverksamhet och 171 000 timmar för utsättningsverksamhet. Kombinationsodlingar kan ingå i flera verksamheters uppgifter varför uppdelningen är osäker.

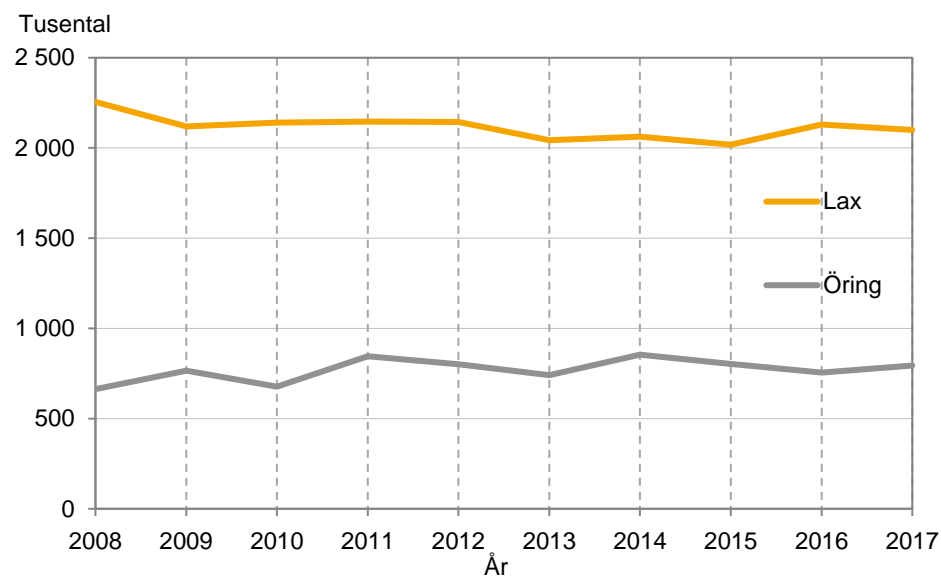
Tablå 17. Sysselsättning inom vattenbruket 2017

	Antal personer	1 000-tal timmar
Odling för konsumtion		
Män	176	258
Kvinnor	45	51
Odling för utsättning		
Män	125	150
Kvinnor	18	21
Summa	364	481

Utsättning av lax- och havsöringsungar

Genom tillmötesgående från Sveriges lantbruksuniversitet redovisas här uppgifter om utsättningar i älvar och på kust av odlade lax- och havsöringsungar. Sådana utsättningar har huvudsakligen gjorts i syfte att kompensera för förlusterna av naturliga reproduktionsområden genom utbyggnaden av vattenkraften i älvarna. Diagrammet nedan och tabell 1 och 2 i tabelldelen har sammanställts utifrån uppgifter insamlade av Sveriges lantbruksuniversitet genom enkäter till berörda odlingar.

Figur F. Utsättning av lax- och havsöringsungar 2008–2017, tusental

Anm.: Utsättningar i älvar och kustområden, huvudsakligen gjorda i kompensations syfte.

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Antal laxungar utsatta i älvar och kustområden, 2013–2017, tusental

1. Number of fry of salmon released in rivers and coastal areas, 2013–2017, thousands

	2013	2014	2015	2016	2017
Lule älv	466	537	520	615	521
Skellefte älv	140	131	120	123	127
Ume älv	103	113	85	121	85
Ångermanälven	227	208	284	232	227
Indalsälven	323	327	321	321	298
Ljungan	-	-	-	-	-
Ljusnan	165	167	172	166	166
Dalälven	237	190	182	207	216
Stockholms ström	15	15	13	12	12
Mörrumsån	-	-	-	-	-
Övriga	10	10	9	6	12
Summa Östersjön	1 686	1 698	1 706	1 803	1 665
Vättern, Vänern, Klarälven	197	196	148	161	267
Västkusten	160	168	164	165	168
Summa	2 043	2 062	2 018	2 129	2 100

Källa: Sveriges lantbruksuniversitet.

2. Antal havsöringsungar utsatta i älvar och kustområden, 2013–2017, tusental

2. Number of fry of sea trout released in rivers and coastal areas, 2013–2017, thousands

	2013	2014	2015	2016	2017
Lule älv	101	102	107	109	85
Skellefte älv	35	34	31	27	26
Ume älv	29	36	22	29	28
Ångermanälven	54	55	49	59	51
Indalsälven	101	99	94	109	98
Ljungan	40	44	10	10	36
Ljusnan	54	55	55	74	60
Dalälven	67	77	93	85	102
Stockholms ström	18	26	29	32	24
Mörrumsån	15	15	16	15	15
Övriga	136	196	147	161	160
<i>Summa Östersjön</i>	650	739	656	710	685
Vättern, Vänern, Klarälven	90	115	146	44	109
Västkusten	-	-	-	-	-
Summa	740	854	802	754	794

Källa: Sveriges lantbruksuniversitet.

Fakta om statistiken

Vattenbruk – akvakultur – omfattar odling av alla slags djur och växter i vatten. Genom skilda odlingsaktiviteter påverkas därvid de naturliga ekosystemen eller skapas artificiella system med hög produktion av fisk, kräftdjur, blötdjur (musslor och ostron m.m.) eller alger.

I Sverige har extensiva former av fiskodling förekommit i hundratals år (t.ex. dammodlingar av karp och ruda). Under 1900-talets omfattande utbyggnad av vattenkraften har odling och utsättning av miljontals lax- och havsöringsungar tillkommit i syfte att kompensera för bortfallet av naturliga reproduktionsområden. Samtidigt har odling och utsättning i syfte att förstärka andra naturliga eller introducerade bestånd ökat i omfattning. Sedan 1980-talet har många startat med intensivodling av matfisk (främst regnbåge) eller blåmusslor.

Statistiken belyser produktionen inom svenskt vattenbruk och speglar vattenbrukets företagsstruktur 2017. Undersökningen har genomförts årligen sedan 1983.

Vattenbruksstatistiken används av en rad olika myndigheter, företag och organisationer. Exempel på användare: Jordbruksverket, Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket, Miljö- och energidepartementet, Näringsdepartementet, Vattenfall, Vattenbrukarnas riksförbund, länsstyrelser, tidningar och tidskrifter, företag inom livsmedelsbranschen och forskningsinstitutioner.

Internationell rapportering görs till Eurostat, Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) och OECD.

Vattenbruksstatistiken tillgodoser också ett stort allmäninformativt behov.

Detta omfattar statistiken

Målpopulationen utgörs av samtliga aktiva odlingar, som av länsstyrelserna beviljats tillstånd att bedriva odling av fisk, kräftor, musslor m.m.

Statistiken avser år 2017. För jämförelse redovisas dessutom resultat för de närmast föregående åren.

Definitioner och förklaringar

Odlad art. Regnbåge är den vanligaste arten inom vattenbruket, som både mat- och sättfisk. Övriga betydelsefulla arter är röding, öring, lax, ål, musslor och kräftor.

Odlingens produktionsinriktning. Genom enkäten insamlas uppgifter om matfisk (fisk avsedd för konsumtion) och sättfisk (fisk avsedd för utsättning) samt kräftor och blötdjur. Odlingar med flera av dessa inriktningar förekommer.

Produktion. Produktionen anges i ton uppdelat på art och användning (konsumtion/utsättning).

Försäljning. Fakturerat försäljningspris i miljoner kronor, exklusive moms, uppdelat på art och användning (konsumtion/utsättning).

Anläggningstyp. Vanligast förekommande är kassar, bassänger, dammar, recirkulerande system och odling på band/nät (musslor).

Sysselsättning. Antal personer och arbetstimmar uppdelat på kön.

Så görs statistiken

Statistiken bygger på en totalundersökning av samtliga odlingar i populationen. Missiv med information om undersökningen och med inbjudan att delta sänds under vintern ut till cirka 350 odlingar. Uppgifterna inhämtas med hjälp av ett webbaserat frågeformulär där odlaren fyller i uppgifter om inriktning, art, produktion och försäljningsvärde. Påminnelse sänds ut till odlare som inte inkommit med svar. Oklara eller uteblivna uppgifter föranleder uppföljningar då kontakt tas med uppgiftslämnare.

Resultat från denna undersökning publiceras årligen.

Resultaten är behäftade med viss osäkerhet, beroende på främst bortfallsfel och mätfel. Sammantaget bedöms dock tillförlitligheten vara tillfredsställande.

Frågeformuläret har besvarats av flertalet av odlingarna i populationen. Genom påminnelsearbete och med uppgiftskomplettering per telefon, har svarsbortfallet begränsats till 16 procent. För att kompensera för detta bortfall har imputering (ersättning av saknade värden med värden som kan antas ligga nära de sanna värdena) genomförts, med hjälp av tillgänglig information.

Statistikens tillförlitlighet

Tillförlitligheten i de enskilda odlingarnas produktionsuppgifter har prövats genom jämförelser med tidigare års uppgifter. I tveksamma fall har det uppgiftslämnande företaget kontaktats. Mätfelen bedöms därför vara relativt små.

Mer information om statistikens framställning ges på SCB:s och Jordbruksverkets webbplatser, www.scb.se och www.jordbruksverket.se.

Undersökningen startade 1983 och har inte undergått några väsentliga förändringar i definitioner eller metoder. Jämförbarheten mellan åren är god. Sedan år 2000 inhämtas information om sysselsättning samt om produktion och försäljning av sättfisk.

Bra att veta

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en kvalitetsdeklaration på SCB:s och Jordbruksverkets webbplatser, www.scb.se och www.jordbruksverket.se.

Annan statistik

Vattenbruk för år 2016 redovisades i Statistiska meddelanden JO 60 SM 1701.

Elektronisk publicering

Detta Statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats <http://www.jordbruksverket.se> under Ta del av statistiken samt på SCB:s webbplats <http://www.scb.se> under Jord- och skogsbruk, fiske.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Kvalitetsdeklaration](#).

In English

Summary

If you would like to download the publication in PDF format, then please click on the link “Första sidan – I korta drag” above, then click on the link “Hela publikationen (PDF)”.

The production in Swedish aquaculture in 2017 was 10 881 metric tonnes of *fish for consumption* which when converted to round fresh weight is the equivalent of 12 834 tonnes. The dominating species was rainbow trout (11 361 tonnes in fresh weight), with 88 percent of the total production of fish for consumption. The production of arctic char amounted to 1 310 tonnes. The production of eel was estimated at 105 tonnes. Furthermore, there were 2 014 tonnes of cultivated blue mussels.

The total value of the aquaculture production of *fish for consumption, including crayfish and mussels*, amounted to SEK 521 million, an increase by SEK 34 million compared with 2016. The dominating species was rainbow trout with SEK 426 million.

The production of *fish for stocking* was estimated at 924 tonnes. The dominating species was rainbow trout with 565 tonnes. The salmon trout production amounted to 234 tonnes and arctic char was estimated at 65 tonnes. The total value of the aquaculture production of *fish for stocking* amounted to SEK 84 million, an increase by SEK 16 million compared with 2016.

For compensatory purposes, 2.9 million fry of salmon and sea trout were released, mainly in rivers running into the Baltic Sea.

The number of persons employed in Swedish aquaculture was estimated at 364 and the total number of working hours at 481 000.

List of tables

Explanation of symbols	14
1. Number of fry of salmon released in rivers and coastal areas, 2013–2017, thousands	14
2. Number of fry of sea trout released in rivers and coastal areas, 2013–2017, thousands	15

List of terms

Alger	Seaweeds
Antal	Number
Arbetsstimme	Working hour
Bassäng	Raceway
Blåmusslor	Blue mussels
Blötdjur	Molluscs
Damm	Pond
Fiskslag	Species of fish
Flodkräfta	Noble crayfish
Färskvikt	Fresh weight

Försäljningsvärde	Sales value
Havsbruk	Marine culture
Havsöring	Sea trout
Inlandsvatten	Inland water
Kasse	Cage
Kräfta	Crayfish
Kuststräcka	Coastal district
Lax	Salmon
Län	County
Matfisk	Fish for consumption
Miljoner kronor	SEK million
Musslor	Mussels
Mängd	Quantity
Odling	Holding
Ostron	Oyster
Regnbåge	Rainbow trout
Recirkulerande	Recirculating
Röding	Arctic char
Signalkräfta	Signal crayfish
Saltvatten	Salt water
Skaldjur	Crustaceans
Slaktad vikt	Slaughtered weight
Summa	Total
Sysselsättning	Employment
Sättfisk	Fish for stocking
Sättkräftor	Crayfish for stocking
Sötvatten	Freshwater
Ton	Metric tonnes
Vattenbruk	Aquaculture
Ål	Eel
Öring	Salmon trout
Övriga arter	Other species